

עוד לא אבדה תקוותם של קולנועיסטים

לכל המקוה והמאמין עדיין כי יש סיכוי שיקום בארץ מועדון אשר יציג סרטים טובים, שיחזרו ויקרין יצירות אשר חלפו מהר מדי בצינורות המיסחריים, או שיביאו סרטים שאין הצינורות המסחריים רוצים בייקרם, לכל אלה הסתבר, לאחרונה, שעוד לא פסה התקווה.

מועדון פרספקטיבה, שהוא בעצם מיבצע פרטיזני של כמה צעירים אוהביקולנוע, החל מציג סרטים בעלי עניין מיוחד בהצגות צרות, בקולנוע מקסיים.

בצורה זו זכו רבים לראות שוב כמה מסרטים המשובחים ביותר של אינגמר ברג' מן, וכמה מסרטים של היציקוק, שאיש עדיין אינו מעריך אותם נכונה בארץ.

בשבוע הבא יוקדשו כל השתת הערבים לסרטיו של רומן פולונסקי. אמנם השתת הסרטים שיוצגו במסגרת זו, סכין במים רתינה, מבוי סתום, תינוקה של רוזמרי וסלח לי, אתה נושך את צווארי, הוצגו כולם, במידה רבה של הצלחה בארץ, אבל אין ספק שיהיו רבים אשר ירצו לראותם שוב.

בעתיד הרחוק יותר, מתארגנת סידרת הקרנות של סרטי ז'אנר לוק גודאר (שמונה סרטים). האיש אינו חביב במיוחד על הקהל הישראלי בגלל דעותיו הפוליטיות, אבל אין שום ספק כי לסרטיו יש חשיבות רבה, וחובה היא על מי שמתעניין באמנות הי שביעית, לראות אותם בתשומת לב.

בסוף שבוע זה יוקרנו שני סרטים יוצאי דופן: אוניבבה של קנטו שינדו (יום ו' 14.30, חשד של אלפרד היציקוק (מוצאי שבת, חצות).

תדרין

תל-אביב

*** המעגל האדום (פאר, צר' 19) — מותחן משובח, עם השלכות אמיתיות על אושים שאינם יכולים להימלט מגורלם. אלן דלון, איב מונטאן, בורביל וג'אן מריה וחלונסה משחקים להפליא.

*** רסיפי היים (סטודיו, אר' צוות'הברית) — משכיל אמריקאי מתוסכל אינו מוצא את מקומו בין בנימינו המשי-

הוי, איזו מלחמה נחמדה

אלה היו הימים (ירון, תל-אביב, הפקה פרטית של ז'יל דא-סן ואירוויין שאו) — לכאורה, זו נועדה להיות הסנונית הראשונה שתבשר לעולם על מצבה של ישראל לאחר מלחמת ששת הימים. אלא שיוצרי ה-סרט, במאי הסרטים ז'יל דאסן והסופר אירוויין שאו, שניהם יהודים טובים, לא הספיקו כנראה לתאם את תוכניויתה עם המטכ"ל הישראלי, ועד אשר הגיעו לארץ והתחילו לצלם, כבר הגיעה המלחמה לקיצה.

השניים הסתפקו בצילום חומר-רקע, ראיונות עם מנהיגי המדינה, וכל מה שאדם העורך תוכנית טלוויזיה תעודית על ישראל יכול להעלות על הדעת. אחר-כך ערכו את החומר במשך כשישה חודשים, וכאשר ראה הסרט אור, בתחילת 1968, היווה תעודה מאוחרת להתלהבותם והתרגשותם של שני יהודים אשר חזו בהצלת בני-עמם.

מאוחרת, משום שבנתיים הספיקו יומני החודשות, סוכי ניות הידיעות וכמה סרטים תעודיים חפזים אחרים, לכסות פחות או יותר את אותו השטח. ואילו הזמן שחלף בין גמר הצילומים ופירסום הסרט, הביא עובדות חדשות, שהפכו את ראיונותיהם של דאסן ושאו למיושנים.

אם ב-1968 אחרת הסנונית את המועד, הרי שב-1971 היא יכולה להיכנס ישר למזויואון. אומנם, מבחינה טכנית, עולה סרט זה עדיין על כל הנסיונות האחרים ש-נעשו בכיוון זה. התמליל המלווה אותו הוא מלוטש ו-מיקצועי, ויש בו אפילו קמצוץ של הומור קישוני („אנו

אזכרה לזכרם: געגועים למלחמה

מצטערים שלא הנחנו להם להשמיד אותנו! ומתה צילומים היא משביעת רצון.

אלא שהיום נראה הסרט ככרוז תעמולתי אופייני, חד-צדדי מכדי לשכנע את אותם שאין להם עדיין דעה מגוונת בשת בנידון. ואם יש לשבח את ז'יל דאסן, אשר תרם את כל ההכנסות לקרן נכי צה"ל, קשה שלא להסתמך על השם העברי שניתן לסרט, „אלה היו הימים" הוא שם הרומז לגעגועים אל אותה תקופה. אין זה הולם רוח של עם המעיד על עצמו כי הוא רודף שלום.

חיפה

*** אני אוהב את אשתי (ארמון, ארצות-הברית) — אליזט גולד מבריק ב-

על סרטי-אימים, עם ערפדים מוצצידים, צי-לומים ובימוי מבריקים, ומישחק יוצא מן הכלל של צוות-שחקנים המופיע בדרך כלל בתפקידי מישנה.

השומר הוא הפושע

מה שאומרים לך, ואל תהוה את אפק ל-עניינים לא שלך.

התחלה זו אינה אלא מישחקי-לדים ב-השוואה למה שקורה בהמשך, כאשר שומר (מישל בוקה) יוצא לנקום את מות חברו-למקצוע (ברנאר פרסון) שנהרג בשגנה בחי-לפייריות על גבייתו. מה לא עושה השומר תא-היגוק? הוא רוצח בדם קר, מסלק עוב-דו ויוצר עקבות שלא היו, משקר, מכה באכזריות גבר חשוד מול עיניו של ילדו הקטן, מענה חשוד בעליית-גג חדושה. ולב-סוף, מגלה את הפרשה, ומאחר ואינו יכול להוכיח את אשמתו, הוא יורה בו, פשוטו כמשמעו. השומר אינו עוד השומר על ה-חוק. הוא גם יוצר אותו, משמש כשופט, כחבר-מושבעים וכמוציא-להורג בעת ובעונה אחת.

מכות בכדא. ומה אומרים על כך ה-כמונים עליו? קודם כל, הם סוגרים את ה-עניינים. „אני מתעלם מדברייך, משום שגנאי-רו מתוך ריתחה" מגיב הממונה על הגילוי-יים הראשונים של מעשי פיקורו. אחר כך, כאשר מוגשות לו הוכחות בכתב, הוא מוכן להשמיד את הכל, בלי להניד עפעף: „כדי לא להטיל דופי במוסד כולו". וכאשר אין לו כבר מנוס מן העובדות המתגלות מאל-הן, הוא מודיע בקור-רוח שאין לו כלל מושג על כל הפרשה, ומשום שאינו מסכים בכך שהתנהגותו של שומר היתה פחות ממושלמת, הוא ידג להחזיר את הסדר על כנו.

בינתיים, אנשים נרצחו, הוכו בכלא ל-עיני סוהרים, נשים התאלמנו, דם רב נשפך בכל הכיוונים. אבל המשטרה אינה מתרג-שת, אינה משתנה. היא פשוט עוברת ל-עיף הבא בסדר-היום, בו תספל כמו בסעיף הקודם.

אם יומנו של שומר זכה להצלחה קופתית עצומה בצרפת, הרי היה זה לא מעט בגלל סיפורי-הזוועות שסיפרו הסטודנטים, אשר נעצרו שם מאז 1968. הצרפתים לא אהבו אף פעם שוטרים, והיום הם אוהבים אותם עוד פחות. אבל, לוכות המשטרה הצרפתית ייאמר כי הרשתה שטרס כזה יוצג.

מעניין מה היה קורה אילו היו עושים סרט כזה בישראל. אין לאמר: זה לא יתכן כאן, די לעיין בגלינות האחרונים של העולם הזה כדי להיזכר שבארץ אין מפגרים אחרי שאר הארצות המתקדמות בעולם.

נישא ברמה, החלה דמותו של השומר מש-תנה מן הקצה אל הקצה.

גנבים קטנים וגדולים. הקולנוע צו-עד בסך עם הצעירים. בחקירתו של אזרח העומד מעל לכל חשד סופר על שוטר ה-מבצע רצח בכוחה תחילה ומוכיח, אחר כך, שאיש אינו מעז לנגוע בו, רק משום שהוא מייצג את המשטרה ואת המימסד שמאחור-יה.

במעגל האדום מסביר ראש-המשטרה לאחד ממפקחיו ש, אין אנשים חפים מפשע. אולי התניקות גולדים כך, אבל זה לא נמשך זמן רב". ואילו המפקח עצמו טוען ש, אין משטרה בלי מלשינים, וכל הדרכים כשרות כדי לשכנע חשודים להלשין.

סרט חדש, שיצא לאחרונה בצרפת, וה-זוכה להצלחה רבה, מאקס וטוחרי הגרוט-אות, מספר על איש-משטרה שאינו מצליח אף-פעם לתפוס „דג" רציני ולזכות בעלייה בדרגה. כדי לתקן את המעוות, הוא מוצא כנופייה של פושעים קטנים, מלמד אותם כיצד לבצע שוד נועז, ואחר-כך דואג ללכוד אותם תוך-כדי המעשה ולזכות בתהילה ה-כרוכה בדבר.

אולם הסרט, שעורר סביבו יותר רעש מכל אחד אחר בסוגו האומר כל מה שיש לו להגיד בשפה בוטה שאינה משתמעת ל-שתי פנים, וקרא יומנו של שוטר (הבמאי איז-בואסה) הסרט מיועד לכל מי שחשב כי חקירה על אזרח... היה אבסטרקטי ויומ-רני מדי. כאן, אין כבר שום דבר שאפשר להטיל בו ספק: הדם ניגר כמים, והמשטרה שופכת אותו בחדווה ובלא יסורי-מצפון, בדיוק כמו הפושעים עצמם.

בעצם, יומנו של שומר הוא סרט על ה-עולם התחתון בצרפת, ועל המהלכים הגבו-הים שיש לו בין פוליטיקאים ומפקדי-משטרה. הסרט מתחיל בכך שבעל מועדון-לילה מוכה באכזריות ובריאליון מדהים על-ידי כנופיית-בריונים, משום שאינו מסכים לסחור בסמים במועדון שלו. זמן קצר לאחר-מכן הוא נרצח. אחותו באה למלא את מקומו.

אחד מידידיו נשבע לנקום. גלגלי-הגונדה מתחילים לפעול במלוא הקיטור. שוטר הגון רוצה לחקור בפרשה, לאסור את הבריונים ואת מי ששלח אותם. הממונה עליו מזהיר אותו: „אתה אבא לשני ילדים. אתה רוצה לעשות קאריירה במשטרה? אז תעשה רק

השוטר (בוקה) מענה עציר ב, יומנו של שומר" אל יתהלל שוטר כמרצח

כילים, אבל גם בין פשוטיהעם אינו יכול להתאקלם. סרט יוצא דופן ומעניין. *** שוד מושחת (בן-יהודה, צרפת) — מותחן מלא וגדוש בצילומים מבריקים ובתכסיסים קולנועיים מכל הסוגים, כדי הדמיון הטובה על קלוד ללוש. מכדור ב-בלתי-חינוכי.

ירושלים

*** סלח לי, אבל אתה נושך את צווארי (סמדר, אנגליה) — פארודיה